

DARBININKAS

Vol. LXXXVII, Nr. 10

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

December-Gruodis, 2002

ŠIRDIES BETLIEJUS

Jėzus gimė Betliejuje vieną kartą istorijos eigoje. Tačiau dvasiniu būdu Jis gimsta nesuskaitomus kartus milijonuose žmonių širdžių: žmogaus širdis yra Jo dvasinio gimimo vieta. Kartą gimęs Betliejuje, dieviškasis Kūdikėlis negalėtų savo misija karaliauti, jei Jis dar negimtų žmonių širdyse dieviškosios malonės keliu. Betliejus yra negyvoji Jo gimimo vieta, o žmogaus širdis yra Jo gyvasis dvasinio atėjimo sostas, Jo tikroji karalystė, kurioje Jis gali karaliauti kaip Valdovas ir išganytojas.

Istorinis Betliejus be žmogaus širdies Betliejaus mažą ką žmogui tereikėtų: kas jam iš to, kad bažnyčiose ir namuose Dieviškojo Kūdikėlio gimimas iškilmingai švenčiamas, jei jo širdis nejaučia jokio dvasinio atgimimo, jei dieviškasis Kūdikėlis jo širdyje negimsta savo malone, nes jis ją yra Jam uždaręs.

Betliejaus Kūdikėlio balsas yra žmogaus išganyimo paskelbimas. Jis primena širdies apvalymą ir nusilenkimą dieviškajai valiai. Jis skelbia džiaugsmą, kuris kyla ne tik iš materialinių dovanų, bet iš Dieviškojo Gerumo, atėjusio gelbėti žmogų ir atnešusio pačią didžiąją, dieviškąją dovaną - amžinąją laimę po mirties tokiame žmogui, kuris nusilenkia Kūdikėliui Jėzui ir Jo šviesoje išgyvena žemiškąją kelionę.

Todėl tikros krikščioniškos Kalėdos yra ne žėrinčiose eglutėse, ne negyvuose kalėdiniuose sveikinimuose ir ne išoriniame žmogaus bei jo namų puošnume, bet jo širdyje, dieviškosios malonės keliu švenčiančioje išganytojo gimimą.

*"Garbė Dievui aukštybėje
ir žemėje ramybė
geros valios žmonėms".*

Luk. 2,14

Paulius Jurkus. Betliejus

A.Š.

Livyčiai Lietuvoje

Visi Lietuvoje veikiantys komerciniai bankai per devynis šių metų mėnesius uždirbo 141.1 mln. litų bendro pelno. Pernai tuo pat metu bankų sistema patyrė 41.3 mln. litų nuostolių. Per visus 2001 metus bankai patyrė 22,5 mln. litų nuostolių. „Šiomet kaip niekada anksčiau išaugo suteiktos paskolos bei privačių įmonių indėliai – per 12 mėnesių jie išaugo atitinkamai 25 ir 33 proc. Ir gyventojų indėliai padidėjo 12 proc. Tai rodo, kad įmonės turi pinigų ir situacija daugelyje ūkio sričių yra gera. Bankai taip pat turi pinigų, jie skolina mažas palūkanas, pvz., rugsėjį teiktų paskolų litais vidutinės palūkanos buvo 6.08 proc., užsienio valiuta – 5,6 proc.“, – bankų veiklos rezultatus komentavo LB valdybos pirm. Reinoldijus Šarkinas.

Elta

Naujausi duomenys rodo, kad Lietuva paveržė investicijas iš savo Baltijos kaimynių. Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencija UNCTAD spėja, kad Vidurio ir Rytų Europos valstybės šiemet tiesioginių užsienio investicijų pritrauks panašiai kaip ir pernai – apie 27 mlrd. JAV dol. „Regionas ir toliau atsispiria pasaulinei investicijų mažėjimo tendencijai“, teigiama UNCTAD pranešime. Numatoma, kad Lietuva šiemet gaus daugiau investicijų nei pernai. Suomijos banko Pereinamojo laikotarpio valstybių instituto (BOFIT) duomenimis, pirmąjį šių metų pusmetį Lietuva pritraukė 460 mln. eurų (1.6 mlrd. litų) tiesioginių užsienio investicijų, Latvija – 280 mln. eurų, Estija – 130 mln. eurų. Lietuvos ekonomikos specialistų nuomone, Lietuva, palyginti su Baltijos kaimynėmis, investicijų ėmė pritraukti daugiau todėl, kad investuotojai įvertina

dinamiškesnę Lietuvos ūkio plėtrą, didėjančią vartojimą, plėtėjančią vidaus rinką ir labiau išplėtotą pramonę.

Elta

Lietuvoje ir visame pasaulyje yra plačiai žinomas šveicarų kilmės Lietuvos patrioto prof. Juozo Ereto vardas, jo dabai. Pasaulio lietuvių bendruomenė, Amerikos lietuvių pasiūlė Lietuvos Vyriausybei, Susisiekimo ministerijai išleisti pašto ženklą prof. J. Eretui atminti. Pašto ženklų komisijos posėdyje buvo priimtas nutarimas išleisti pašto ženklą prof. Dr. J. Eretui pagerbti. Tai ketinama padaryti 2003 metais.

XXI amžius

Arvydo Baryso filmų kūrimo kompanija savo darbais garsina Lie-

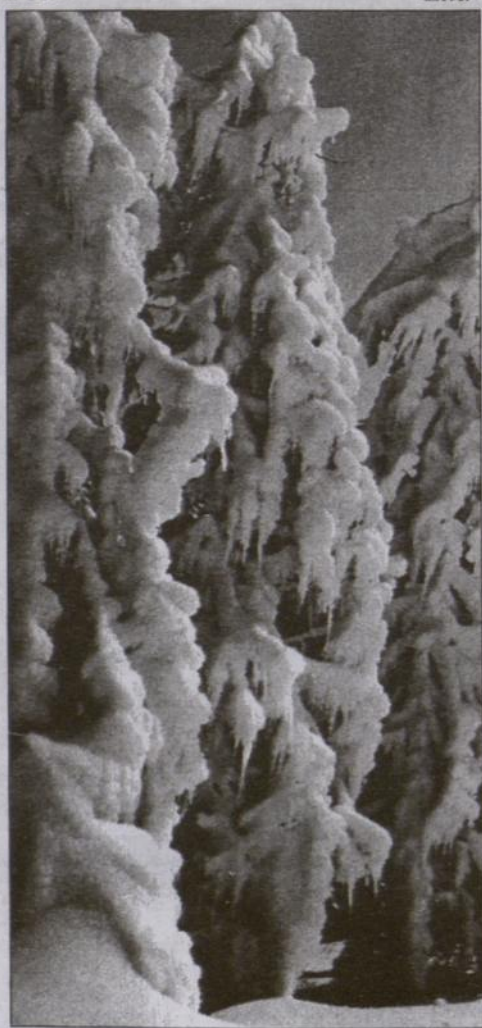
tuva visame pasaulyje. Čia sukurti filmai – originali dovana užsienio svečiams, puikiai reprezentuojanti mūsų šalį. Naujausias kompanijos filmas – „Kauņas – santakos miestas“. Šioje 36 min. trukmės spalvotoje juostoje su gilia meno pajauta bei išraiška pasakojama apie Kauną, jo garbingą praeitį, miesto ir visos Lietuvos didžiavirius, apie šiandieną ir ateities viziją. Filmą kūrė 30 žmonių, o savo gausiomis žiniomis su filmo kūrėjais pasidalino Vytauto Didžiojo karo muziejaus Karybos istorijos skyriaus vedėjas LDK artilerijos gen. Arvydas Pociūnas, architektė Jolita Kančienė ir kiti įvairių sričių žinovai. Kompanija palaiko glaudžius ryšius su Lietuvos ir užsienio televizijų kanalais, be to rengiama ir 8,000 tiražu bus išleista vaizdo kasečių. Jos bus platinamos užsienio ambasadose, įvairiuose renginiuose. Iš viso A. Baryso darbų būtų apie trisdešimt. Kai kurie jų – tai „Lietuviškas kalendorius“, „Baltijos gintaras“, „Kuršiai

Nerija“ ir daug kitų.

XXI amžius

Švietimo ir mokslo ministerija ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija susitaria bendradarbiauti į bendrojo lavinimo mokyklų ugdymo procesą įdiegiant Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus komiteto 2001 m. parengtą humanitarinės teisės mokymo programą „Atskirime humanitarinę teisę“. Susitarimu siekiama stiprinti pagarbą Tarptautinei humanitarinei teisei ir jo principams Lietuvoje bei informaciją apie ją skleisti visuomenėje, o šio susitarimo pagrindu planuojama išleisti mokymo priemonę bei parengti mokytojus, dėstysiančius humanitarinę teisę mokyklose.

Elta

Žiema

V. Maželio nuotr.

2002 m. Kalėdos

*Mieli Broliai,
Sesės,*

Didžiosios gyvenimo ir tikėjimo tiesos yra reikalingos ramaus ir pastovaus apmąstymo, kad galėtume jas pažinti ne vien protu, bet ir širdimi, kad jos pasireikštų mūsų kasdieniniame gyvenime, mūsų santykiuose su Dievu ir žmonėmis.

Turtinga Kalėdų liturgija ir tamsi nakties mistika sukuria ypatingą nuotaiką atviromis akimis ir mylinčiomis širdimis pažvelgti Kūdikui į akis ir Jo paklausti: kodėl Tu, palikęs dangaus garbę, atėjai į pasaulį, kodėl gimei šaltame gyvulių tvarte?

Bažnyčia mus kviečia įsiklausyti į šv. Rašto teigimą, kad kiekvienas iš mūsų esame pas Dievą vienintelis, kad kiekvieną myli besąlygine meile. "Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo viengimį sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, ne pražūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą" (Jn. 3, 16).

Šv. Tėvas Paulius II savo kelionėse, susitikimuose su viso pasaulio žmonėmis, nuolatos kviečia: "Nebijokite Dievo, Dievo, kuris tapo žmogumi. Nebijokite Dievo paslapties. Nebijokite Jo meilės. Nebijokite nei savo žmogiško silpnumo. Nebijokite atviromis akimis pažvelgti į save pačius."

Dažnai žmogus save iškelia, kaip absoliučią normą, arba nusmukdo iki beviltiškumo. Tik Dievo duoto apreiškimo šviesoje, tik įsikūnijimo paslapyje mes galime suprasti tikrąją savo vertę, savo misiją pasaulyje, bei savo silpnybes (plg. II Vatik.).

Būdami Adomo ir levos vaikai, mes dalyvaujame Pirmųjų tėvų gyvenimo tragedijoje – bėgame nuo Dievo ir tuo pačiu metu, savo sielos gilumoje, Jo ilgmės, trokštame asmeniškai išgyventi Jo artumą, jo meilę.

Kalėdų liturgija mums primena, kad Dievo Sūnaus įsikūnijimas į žmonijos gyvenimą nėra vien istorinė, prieš 2000 metų įvykusi paslaptis, o nuolatos, be perstojo besitęsianti antgamtinė dabarties tikrovė.

"Aš stoviu prie durų ir beldžiuosi, jei kas išgirs mano balsą ir atvers duris, aš pas jį ateisiu ir vakarieniausiu su juo, o jis su manimi" (Ap. 3:20).

Dievas nesiveržia per jėgą. Tik prašosi priimamas.

Sielos duris galima atidaryti tik iš vidaus. Tik mes galime įsileisti Kristų į savo gyvenimą. Tik Marijai davus sutikimą tapti Dievo Sūnaus Motina, įvyko įsikūnijimo paslaptis – nematomas Dievas tapo žmogumi, pasaulio išgaitytoju, mūsų Broliu.

Dievo Sūnus atėjo į pasaulį bejėgio kūdikio pavidale. Jis buvo reikalingas Marijos ir Juozapo globos. Tos pačios Šventosios Dvasios veikimu, per krikšto sakramentą įsikūjęs į mūsų gyvenimą, Jis yra reikalingas mūsų atidos ir globos. Gyvu tikėjimu, nuoširdžia malda ir sąmoningu sakramentų priėmimu turime Jam sudaryti sąlygas veiksmingai reikštis mūsų gyvenime.

"Viešpatie Jėzau, duok mums nuolankią ir paprastą širdį, kad būdami kupini vis naujo nustebimo, apmąstyume įsikūnijimo paslaptį, kad būdami ištikimi krikšto pažadams, gyventume pagal mūsų tikėjimą, kad uoliai liudijant Tavo Žodį šeimose ir visuomenėje, spindėtų Tavo Evangelijos gyvoji šviesa" (Jonas Paulius II).

Džiugaus Kristaus gimtadienio ir Dievo palaimintųjų Naujųjų 2003 metų!

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM

JAV paskelbtos Vatikane peržiūrėtos seksualinio piktnaudžiavimo atvejų normos

JAV katalikų vyskupų konferencija, vykusioje Washington, DC, lapkričio 11-14 d., paskelbė bendrai su specialia Vatikano komisija peržiūrėtas gaires, kur aptariamoms disciplinos priemonės kunigų seksualinio piktnaudžiavimo atvejais. Kunigų draugijos ir bažnytinės teisės specialistai pritarė peržiūrečioms normoms, nes jomis garantuojama kunigo teisė į tinkamą teisminį bylos nagrinėjimą. Piktnaudžiavimo aukų organizacijos, priešingai, išreiškė nepasitenkinimą, esą peržiūrėtas tekstas leidžia nuslėpti nusikaltimus.

JAV vyskupų konferencijos birželio mėnesį Dallas, TX, priimtas pirminis disciplinos normų projektas buvo taisytinas, nes neatitiko kai kurių galiojančių bažnytinės teisės normų. Svarbiausi pakeitimai, palyginti su pirminiu projektu, taikomi bylos eigai po dvasininko apkaltinimo. Peržiūrečiose normose numatyta procesą nagrinėti trimis pakopomis. Jo pradžioje organizuojamas "parengtinis tyrimas", tai yra konfidencialus apklausinėjimas, vykdomas vietos vyskupo. Kol numanoma, jog dvasininkas nėra kaltas, bendruomenė neinformuojama apie kaltinimus. Kaltinimams pasitvirtinus, dvasininkas tuoj pat atleidžiamas nuo einamų pareigų. Jei įtariamasis sakosi esąs nekaltas, naujoje dokumento redakcijoje numatomas apklausimas vyskupijos instancijos bažnytiniame tribunole, kuriam turi priklausyti bent vienas kunigas.

Birželio mėnesį vyskupų konferencijos parengtame dokumente buvo numatyta, kad tuoj pat po "tikėtino apkaltinimo" dvasininkas suspenduojamas. Pagal naująsias drauge su Vatikano ekspertais parengtas normas, jei įtariamojo kaltė laikoma įrodyta, dvasininkas ilgam laikui pašalinamas iš pareigų.

(nukelta į 11 psl.)

35-ieji Mokytojų tobulinimosi kursai Dainavos stovykloje

Tikriausiai nėra vasaros, kad Dainavos stovykloje nebūtų stovyklautojų. Kiekvienais metais į Dainavą renkasi stovyklautojai iš įvairių lietuviškų organizacijų. Visada stovykloje skamba vaikų juokas, džiaugsmas. Mes visi galime džiaugtis, kad turime tokią vietą, kur galime atvažiuoti ne tik pailsėti, bet ir pasisemti žinių, sužinoti kažką naujo, pabendrauti.

Šiomet, jau 35-tą vasarą, nuo liepos 28 d. iki rugpjūčio 4 d. vyko Mokytojų tobulinimosi kursų (MTK) savaitė. MTK galėjo dalyvauti ne tik mokytojai iš įvairių lietuviškų mokyklų, bet ir jų šeimos. Tad daugelis mokytojų į stovyklą atvyko su savo šeimomis. Stovykloje dalyvavo 157 stovyklautojai: 102 suaugę, 43 vaikai, 12 virtuvės pagalbininkų ir vaikų programos padėjėjų. Stovykloje MTK kursų metu taip pat vyko lietuvių kalbos kursai, kuriuose dalyvavo 40 dalyvių, jų tarpe 8 vaikai. Dalyviai į Dainavą atvyko iš Baltimores, Clevelando, Chicagos, Detroito, Lemonto, Los Angeles, San Diego ir Vilniaus. Kai kurie besimokančiųjų lietuviškai kursų dalyviai atvyko net iš Kanados.

MTK stovykloje paskaitas įvairiomis temomis skaitė stovyklos dalyviai, organizatoriai bei specialiai pakviesti svečiai. Kursuose dalyvavo viešnia iš Lietuvos Vilniaus pedagoginio universiteto dr. Elena Marcellionienė. Dr. E. Marcellionienė supažindino dalyvius su savo pačios paruoštais vadovėliais ir pratybų sąsiuviniais pradinei mokyklai. Vadovėliai paruošti vadovaujantis nauja kryptimi – integruoto mokymo pagrindu. Profesorės skaitytų paskaitų temos „Lietuviškos gramatikos pokyčiai“, „Lietuvių kalba“, „Lietuvių kalbos dėstymas JAV mokyklose“ buvo įdomios ir turiningos. Paskaitas taip pat skaitė p. Marytė Newsom. Jos paskaita „Klasės aplinkos įtaka mokiniui“ visus labai sudomino. M.

Newsom nurodė įvairius būdus vaikų elgesiui, drausmei ir sėkmingam mokymui pasiekti, naudojant ir pritaikant esamas sąlygas bei turimas priemones. Jūratė Venckienė pristatė ir pravedė paskaitą „Dvasinis auklėjimas lituanistinėje mokykloje“ ir pravedė susikaupimo vakarą. Mokytojos Nijolės Gierštikienės paskaita

būdais ir metodika, įvairiais paskatinimais ir elgesio sustiprinimais. Įdomi paskaita „Kultūros įtaka mokinių motyvacijai“ buvo perskaityta dr. Dalios Boydston. Paskaitoje buvo lyginami rusų, lietuvių, vokiečių prototipai. Paskaitą-vakaronę „V. Mykoliaičio-Putino poezija“ pravedė dr. Jolita Kavaliūnaitė. Buvo deklamuojama poezija, skaitomi įdomūs atsiminimai iš rašytojo gyvenimo. Mokytojos Vidos Bučmienės paskaita „Vien šokti neužtenka“ supažindino dalyvius su lietuvių tautinių rūbų ypatumais, o paskaita „Mokinių

MT kursuose dalyvės klausosi paskaitos, artėja apskrito stalo diskusijų metas

„Vaizdinių priemonių naudojimas lituanistinėje mokykloje“ parodė, kaip, naudojant įvairias vaizdines priemones, mokiniai gali įdomiai ir savitai atlikti užduotis. Parodyti pavyzdžiai buvo tikrai įdomūs ir naudingi mums, mokytojams. Parsivežėme daug informacijos, kurią galėsime panaudoti savo klasėse. Dr. Augustinas Idzelis supažindino dalyvius su XX amžiaus įvykiais Lietuvoje. Jo paskaita „Didieji XX a. įvykiai Lietuvoje“ buvo praeitų metų MTK paskaitų tęsinys, vienos iš dr. Idzelio ruošiamos išleisti knygos dalies aiškinimas. Paskaitą „Sociologinė sociologija“ skaitė Onutė Gecevičienė. Jos paskaita apie mokinių elgesio supratimą ir pakeitimą buvo įdomi ir naudinga. Buvo pristatytas ABC analizės metodas. Susipažiname su įvairiais elgesio pakeitimo

kalbos taisymas“ dar kartą įtikino, kad nevalia pamiršti ar iškraipyti mūsų gražios ir skambios lietuviškos kalbos.

Man didelį įspūdį paliko p. Vilijos Dėdinas paskaita „Hiperaktyvių vaikų mokymas“. Klausėme apie kaip geriau suprasti „sunkius“ vaikus, padėti jiems išspręsti įvairias problemas, išgyti jų psitikejimą ir iširti neigiamų reiškinių priežastis. Pedagoginių žinių apie hiperaktyvius vaikus trūkumas (dėl to belieka tik apgailestauti) trukdo šių vaikų elgesio supratimui, reakcijai bei teisingo sprendimo priėmimui. Mokytojai neturėtų pamiršti, kad tokio vaiko elgesys nereiškia, kad jis yra išdykęs ar nepaklusnus, tai hiperaktyvaus sindromo pasekmė. Patarčiau mokytojams ir tėveliams perskaityti prof. med. dr. Ursel Mielke knygą „Geriau

supraskime sunkius vaikus". Knygoje nagrinėjami tokie klausimai: kaip iširti elgesio priežastis, įsigyti vaikų pasitikėjimą, kaip padėti išspesti problemas ir kiti. Norėčiau įterpti trumpą ištraukėlę iš prof. U. Mielke knygos: "Jauni tėvai kartais nori gyventi "moderniai", todėl savo šeimoje nepripažįsta jokių normų. Kiekvienas gali daryti ką nori. Kitaip, jų supratimu, varžoma žmogaus laisvė. Tai sukelia problemų net ir sveikiems vaikams, nes vaikai, kaip taisyklė, ieško tvirto pagrindo, kad galėtų jaustis saugiau. Antra vertus, taisyklės palengvina gyvenimą. Gyvenimo būdas, kai nepaisoma jokių taisyklių, superaktyviam vaikui reiškia katastrofą.

Žinoma, stovykloje neapsieita be muzikos ir tautinių šokių. Visą savaitę visus dalyvius dainavimo meno mokė muzikos mokytoja Dalė Gedvilienė. Tautinių šokių pamokas pravedė šokių mokytojos Nijolė Pupienė ir Silvija Radvilienė. Joms visoms talkininkavo akordeonistė Birutė Mockienė.

Nepamiršti buvo ir patys mažiausi stovyklautojai vaikai. Vaikų programai vadovavo jauna ir energinga vadovė Karina Turnerytė. Vaikams nebūdavo kada nuobodžiauti, įvairūs užsiėmimai, maudymasis Spygliaus ežerėlyje mažiesiems labai patiko. Vaikai net susipažino su batikos dažymo metodu, jie dažė, margino marškinėlius sau ir MTK stovyklos organizatoriams kaip padėką už tokį puikų laiką. Kadangi į stovyklą buvo galima atvažiuoti su šeimomis, tai dauguma mokytojų-mamų atvažiavo su savo atžalomis, kurie, kol mamos klausė paskaitų ir mokėsi, turėjo savo užsiėmimus.

Manau, kad tokių naudingų ir gražų tikslą turinčių kursų/stovyklų turėtų būti daugiau. Tikiuosi, kad taip ir bus. Organizatoriams linkiu daug energijos, ištvermės ir didelės kantrybės. Nekantriai laikiu kitų MT kursų dainavoje.

Audronė Survilienė
MTK dalyvė,
Chicagos lit. mokyklos
vaikų ratelio mokytoja

Kalėdiniai sveikinimai

Džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir Viešpaties palaimintų Naujųjų Metų

visiems pranciškonų rėmėjams ir
visame pasaulyje esantiems lietuviams.

Tėv. BENEDIKTAS JURČYS, OFM
Pranciškonų provincijolas

Kristaus gimimo šventėje

mieliems mūsų skaitytojams,
bendradarbiams ir rėmėjams
linkime Kalėdų džiaugsmo
ir laimingųjų Naujųjų Metų!

DARBININKO
Redakcija ir Administracija

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIS KONSULATAS NEW YORKE

Mieli mažojo "Darbininko" leidėjai ir skaitytojai!
Lietuvos Respublikos generalinio konsulato New Yorke
darbuotojų bei savo ir žmonos vardu nuoširdžiai sveikinu
Jus ir Jūsų šeimą su Šventomis Kalėdomis
ir artėjančiais Naujaisiais Metais! Linkiu Jums visiems
geros sveikatos ir asmeninių svajonių išsipildymo.

DR. RIMANTAS MORKVĖNAS
Generalinis konsulas

TAUTOS FONDAS

nuoširdžiai linki savo nariams, rėmėjams ir visiems lietuviams
linksmy Šv. Kalėdų ir laimingų 2003-ųjų Metų.
Širdingai dėkojame už Jūsų dosnumą.

PRAŠOME JŪSŲ PARAMOS ATEINANČIAIS METAIS
KVIEČIAME PRISIMINTI TAUTOS FONDĄ AUKOMIS IR RAŠANT TESTAMENTUS

TAUTOS FONDAS

351 Highland Boulevard
Brooklyn, New York 11207-1910

tel.: (718)277-0682; fax: (718)277-0682; el.p.: Tautfd@aol.com

NEW BRITAIN, CT Lietuvių Bendruomenės veikla

Gera rašyti apie pažįstamus, o dar smagiau apie šaunius žmones, kurių dėka lietuvių telkiniuose vyksta aktyvus gyvenimas. New Britain, CT, apylinkėje, kurią noriu pristatyti, gyvena apie 350 lietuvių. Tas skaičius šiek tiek keičiasi, vieni išvyksta, kiti atvyksta. Bet čia nesikeičia geros senos tradicijos, kurias įdiegė pirmieji atvykėliai į šią parapiją. New Britain Šv. Andriejaus bažnyčioje gieda lietuviškas choras, aukojamos lietuviškos mišios, vyksta daug įvairių renginių, jau tapusių tradiciniais – kaip blynų balius, muzikiniai vakarai. Visų tų parengimų siela – valdybos pirm. Juozas Liūdžius su savo komanda. Pats Juozas žinomas visoje Šiaurės Amerikoje kaip geras raguolių (šakočių) kepėjas, o dabar, subūręs apie save gražų būrį žmonių, kurie atstovauja visoms trimis bangoms, rodo gražų pavyzdį kitiems telkiniams, kaip galima puikiai sutarti. Pirmosios bangos atstovai – Šv. Andrie-

jus par. klebonas kun. Jonas Rikteraitis, Elžbieta Liūdžiuvinė ir Catherine Salka. Antrajai bangai atstovauja Marytė Radikienė, Irena Leiberytė-Belanger, Angelė Jonynienė ir Juozas Liūdžius. Trečiajai bangai atstovauja Alma Grumadienė ir Evaldas Malinauskas.

Po šios apylinkės stogu susikūrė du muzikiniai kolektyvai: tai dainų ansamblis "Sodžius" ir vyrų gitaristų trio, kurie prieš mėnesį surengė savo pirmąjį koncertą. Abiem ansambliams vadovauja trečiabangininkai - Raimonda Aleknavičiūtė-Jalinskienė ir Evaldas Malinauskas, ir beveik visi jų nariai taip pat naujai atvykusieji. Šios apylinkės jaunimas mėgsta ir sportuoti. Keletas iš jų jau įstojo į CT lietuvių sporto klubą, kuris atsikūrė

Vakaro šeimininkė Irena Leiberis puošia salę
Rudens vakarui E. Liūdžiuvienės nuotr.

dar tik lapkričio 1 d. Klubas apjungia visų sporto šakų mėgėjus ir jų gerbėjus. Tikėsimės, kad ši lietuvių apylinkė ir toliau gyvens įdomų ir turiningą gyvenimą.

Sigita Šimkuvienė
JAV LB KV vicepirm.
naujų ateivių reikalamis

CONNECTICUTE atkurtas sporto klubas

Nepraėjo nei metai, kaip suaktyvėjo sportinė veikla Rytinėje parkrantėje, o mūsų mažoje valstijoje – gana žymiai. Dalyvauta keliuose krepšinio turnyruose ir pasiekta gerų rezultatų. Sugebėjome ir patys surengti nemažą turnyrą, kuriame dalyvavo vyrų ir moterų komandos. Tad nusprendėme, kad geriau veiklą vystyti yra tuomet, kai bus įsteigtas sporto klubas. Prisimenant istoriją, CT padangėje yra buvę keli sporto klubai, kurie jungė įvairių sporto šakų mėgėjus. Buvo pasiekta neblogų rezultatų krepšinio, futbolo aikštėse. Daug sporto veteranų ir aktyvių sportininkų dar ir dabar gerai prisimena tą laikotarpį.

Tad praėjus keliems dešimtmečiams, klubas, kuris apjungs įvairių sporto šakų mėgėjus, vėl atsikūrė. Penktadienį, lapkričio 1 d. Waterburyje, CT, į atkuriamąjį klubo susirin-

kimą Vyčių klube susirinko apie 50 sportininkų ir jiems prijauniančių. Buvo aptarta, kokie pagrindiniai rūpesčiai laukia klubo narių ir jo naujos valdybos. Susirinkusieji teikė pasiūlymus, kurie ir sudarys klubo įstatų pagrindą, o patį klubą nutarta pavadinti Connecticut Lietuvių sporto klubu, nes jis apjungs visos valstijos sportininkus. Tą patį vakarą buvo išrinkta naujojo Connecticut Lietuvių sporto klubo valdyba, kuri metams laiko apsiėmė vadovauti Connecticuto lietuvių sportiniam judėjimui, organizuoti turnyrus ir sporto šventes. Klubo prezidentu išrinktas visiems gerai pažįstamas Laurynas Misevičius. Dar į klubo valdybą buvo išrinkti: Algis Gelažauskas – sporto klubo dvasinis vadovas, Algis Bagdonas – sporto klubo techninių organizacinių reikalų komiteto vadovas, Marijus Kovaliukas – sporto turnyrų

organizacinio komiteto direktorius, Monika Kamusevičiūtė – išdininkė ir finansų sekretorė, Linas Balsys – valdybos garbės narys ir atstovas ryšiams su kitomis organizacijomis, šių eilučių autorė – valdybos sekretorė ir ryšio su spauda ir visuomene komiteto vadovė. Atkuriamajame susirinkime sulaukėme svečių ir iš aplinkinių valstijų. Džiugu buvo matyti bendraminčius iš Philadelphijos, New Yorko ir Bostono. Susirinkime dalyvavo CT LB apygardos valdybos pirm. Laima Karosienė. Klubo prezidentą ir valdybą sveikino Andrius Pauga – Generalinio konsulato New Yorke konsulas. Pirmasis klubo nariais tapo Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos apygardos valdybos narys Joe Stiklius su žmona ir sūnumi. Sveikinimą atsiuntė ir Hartfordo LB, vadovaujama pirmininkės Danutės Grajauskienės. Tikėkimės, kad atkurtas sporto klubas dar daugiau naujų atvykėlių sutels lietuviškai veiklai.

Sigita Šimkuvienė

Paskutinė lankytoja

J.&J. Tharaud

Tai atsitiko Betliejuje, auštant dienos. Žvaigždė buvo beblystanti, paskutinis piligrimas palikęs tvartą, Mergelė Marija sutvarkiusi šiaudinį guolį ir Kūdikėlis pagaliau užmigęs. Bet ar miegama Kalėdų naktį...

Tykiai prasivėrė durys, pastumtos greičiau vėjo pūstelėjimo, negu rankos, ir ant slenksčio pasirodė tokia sena ir tokia raukšlėta moteris, kad žemės spalvos veide jos burna atrodė niekas kita, kaip dar viena prisidėjusi raukšlė.

Ją pamačiusi, Marija išsigando, tarsi kokios piktos įėjusios laumės. Laimė, Jėzus miegojo. Asilas ir jautis ramiai sau kramtė šiaudus, žiūrėjo į artėjančią svetimą moterį ir ja visai nesistebėjo, tarsi pažintų iš seno. Mergelė Marija neišleido jos iš akių. Kiekvienas nužengtas jos žingsnis atrodė jai ilgas kaip amžinybė.

Senė vis artėjo, ir štai ji jau buvo prie ėdžių krašto. Ačiū Dievui, Jėzus vis dar tebmiegojo. Bet ar miegama Kalėdų naktį?...

Staiga jis atmerkė blakstienas, ir jo motina labai nustebė, pamačiusi, kad moters akys ir jos kūdikio akys

buvo visai panašios ir spindėjo ta pačia viltimi.

Senė dabar pasilenkė prie šiaudinio guolio; šiuo metu jos ranka ėmė kažko ieškoti susipainiojusiuose savo skarmaluose; atrodė, kad ji jau nuo amžių laikė ten kažką užslėpusi. Marija vis žiūrėjo į ją su tuo pačiu nerimu. Gyvuliai taip pat į ją žiūrėjo, bet vis be nustebimo, tarsi iš anksto žinodami, kas atvyko.

Pagaliau, praėjus ilgam laiko tarpui, senė ištraukė iš savo skarmaluotų drabužių kažkokį daiktą ir, slėpdama rankoje, atidavė jį Kūdikėliui.

Po visų dovanų, kurias paaukojo išminčiai ir piemenys, kas buvo ši dovana? Iš kur ši moteris atkeliavo, Marija negalėjo suvokti. Ji tik žiūrėjo į amžiaus sulenktą jos nugarą, kuri dar labiau išsilenkė, kai moteris palinko ties guoliu. Bet asilas ir jautis į ją žiūrėjo ir vis dar nesistebėjo.

Tai truko labai ilgai. Paskui sena moteris pakilo, tarsi nusimetusi labai sunkią naštą, kuri ją traukė prie žemės. Jos pečiai nebebuvo sulinkę; jos galva beveik siekė šiaudinį tvarto stogą; jos veidas nuostabiu būdu buvo atgavęs jaunystės spalvą. Ir kai ji pasitraukė nuo guolio ir išėjo už durų ir dingio naktį, iš kur ji buvo atėjusi, Marija pagaliau galėjo pamatyti, kas buvo paslaptinga jos dovana.

Ieva (nes tai buvo ji) buvo atidavusi Kūdikėliui mažą obuolį, pirmosios nuodėmės ir daugelio kitų vėlesnių nuodėmių obuolį.

Ir mažas raudonas obuolys naujagimio rankose žėrėjo, kaip naujo pasaulio rutulys, pasaulio, kuris tik ką buvo gimęs su Juo.

Titian. Šventoji Šeima

Atlanto rajono skautų ŽVĖRYNO stovykla

Š. m. rugpjūčio 11-18 dienomis Camp Resolute Bolton, MA, vyko Atlanto rajono (AR) stovykla "Žvėrynas". Nors karštis užgrobė "Žvėryno" stovyklą nuo ankstyvaus ryto iki vėlaus vakaro, AR skautai ir vadovai nepasidavė – buvo stengiamasi priderinti programą prie tyrančios kaitros. Taigi Skauto-O-Rama buvo sudaryta taip, kad daugelis stočių būtų prie vandens.

Nuo ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro miškas aidėjo "Žvėryno" garsais: stovyklavo Pempės (paukštytės), Šernai (vilkiukai), Lapės (skautės), Meškėnai (skautai), Stirnos (prit. skautės), Kurmiai (prit. skautai), Audinės (vyr skautės), Eržilai (sk. vyčiai), ir Žvėrininkai (štabas). Viduryje savaitės prie linksmybių prisijungė Apuokai – jaunos šeimos.

Kiekvieną vakarą, prieš vėliavų nuleidimą, Stovyklos Spauda (s. Alė Maciūnienė ir s. Birutė Žiaugrienė) pristatė svarbiausias dienos žinias bei įvykius. Buvo girdėta:

Pirmadienį, nors ir ilgai dabinosi vyr. skautės, norėdamos gražiai atrodyti, bet nesugebėjo atsispirti tvankiam dienos karščiui ir su visais rūbais sušoko į ežerą.

Antradienį Vilkų tarpe buvo paskelbtos rungtynės – kas gali suvalgyti daugiausia pusryčių. Tą rytą du Vilkai suvalgė net po 13 blynų!

Šiais metais virš skaučių lovų pakabinti tinklai negaudė

uodų, o priešingai, vakare uodų tinklai sugavo sesę Aleksą Subatytę. Tik su vadovės vyr. sk. Loretos Kazakaitytės pagalba sesė Aleksa galėjo išsipainioti ir vėl ramiai miegoti.

Trečiadienį Pempių pastovyklė taip skaniai kvėpėjo saldinais, kad bitės užpyko – manė, kad Pempūtės jų medų išvogė, ir įgėlė mažiausiai paukštytei.

Stovyklautojai ne tik išdykavo, bet ir dirbo: sesės skautės Lapės miške iš pagalių, šakų, žemės bei lapų įtaisė gražias ir tvirtas pastoges, o broliai vyčiai kandidatai pastatė sūpuokles, kuriomis džiaugėsi visi stovyklautojai.

Dauguma stovyklautojų vėsinosi purkšte gaivinančiu vandeniu, o pamatę savo draugą ir prisiminę skautišką įstatą "Skautas draugas artimui", pasisemdavo puodelį ar šotį vandens ir apversdavo ant artimo.

Vakarais "Žvėrynas" dainavo prie laužų, žaidė naktinius žaidimus pievose ir miške.

Ketvirtadienį visi pasipuošė šokiams, o penktadienio rytą stovyklautojai praleido žaisdami sporto dienos žaidimus – estafetes, balionų tinklinį ir t.t. Buvo planuotas vandens balionų žaidimas, bet saulei negailestingai kepinant, žaidimas virto karu. Viena iš karo aukų tapo sporto dienos rengėja, s. Lina Subatienė, kurią vandens balionais užpuolė skautai ir skautės. Visa peršlapus, su varvančiu kaklaraiščiu ir rūbais, sesė nuslinko štabo pastovyklės pusėn ir nesirodė iki pat vakarienės.

Nors temperatūra kiekvieną dieną siekė virš 90 laipsnių, stovyklautojai džiaugėsi gamta, mokinosi skautamokslį, draugavo lietuviškoje ir skautiškoje dvasioje; visa tai atspindėjo stovyklos šūki: "Džiaugiamės mes gamtoj,

Atlanto rajono "Žvėryno" stovyklos paukštytės.

“Žvėryno” stovyklos vyr. skautės (iš k.): Lina Penikaitė, Kristina Lingertaitytė, Daina Maciūnaitė, Vida Žiaugraitė.

čia “Žvėryno” stovykloj.”

Sveikiname naują skautę Gretą Schmidt, davusią skaučių įžodį ketvirtadienį. Sveikiname naujas vyr. skautes: Kristiną Lingertaitytę, Dainą Maciūnaitę ir Vidą Žiaugraitę; ir naujus skautus vyčius: Laimį de Sa Pereira, Aidą Gedeiką ir Tomą Subatį.

“Žvėryno” stovykla oficialiai užsidarė šeštadienį, po parado ir vėliavų nuleidimo, bet niekas nepraleido progos susirinkti bendram laužui ir dar vieną kartą kartu sudainuoti dainą “Ateina naktis”. Atlanto rajono skautai šioje stovyklavietėje susitiks tik 2004 metais, nes 2003 m. skautai ruošiasi pasimatyti Jubiliejinėje stovykloje Kalifornijoje.

Kviečiame aplankyti “Žvėryno” stovyklą internete šiuo adresu: www.atlantorajonas.org

ps. Dalia Mironaitė

“Žvėryno” stovyklos viršininkai – s. fil. Gloria Adomkaitienė ir vs. Vytautas Dilba nuoširdžiai dėkoja visiems vadovams ir talkininkams, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie “Žvėryno” stovyklos gausių pasisėkimų. DIDŽIAUSIAS SKAUTIŠKAS AČIŲ:

vyr. sk. D. Veitaitei-Neidhardt, vyr. sk. R. Limantienai, ps. E. Sukienei, ps. D. Pileikienei, vyr. sk. R. Bobelytei-Brittain, p. J. Glinskienei, sv. L. Bernotui, ps. R. Stuopienei, ps. J. Šimkienei, vyr. sk. A. Mironaitei, vyr. sk. L. Kazakaitytei, ps. T. Stuopiui, ps. L. Banevičiui, s. fil. N. Šnipaitei, sv. G. Adomkaičiui, sv. A. Knasui, sv. T. Vebeliūnui, ps. D. Dilbienei, s. S. Zabuliui, ps. V. Šnipui, s. M. Banevičiui, vyr. sk. N. Šnipienei, s. I. Vidugirienei, p. D. Lescord, ps. K. Adomkaičiui, vyr. sk. L. Penikaitei, vyr. sk. N. Walsh, ps. P. Alinskienei, s. G. Subačiui, vyr. sk. K. Katinienai, ps. M. Žiaugrai, sv. A. Šimkui, vs. G. Čepui, s. L. Subatienei, s. J. Matulaitienei, s. fil. A. Adomkaičiui, ps. D. Mironaitei, ps. S. Dambauskui, vyr. sk. D. McDonald, s. B. Žiaugrienei, s. A. Mačiūnienei, vyr. sk. R. Knasienei, vyr. sk. L. Kulbienei, p. Z. Krukonienei, p. T. Leveckui, sv. J. Krisčiūnui, sv. A. Kupčinskui, ps. D. Kazakaitienei.

Kainų ir reklamų problemos

Sekmadienio ryte sunkiai įsivelku į namą milijoninio tiražo vietinį dienraštį. Pirmuosius puslapius “dabina” sensacingos nuotraukos, jų tarpe teroristai, žmogžudžiai, katastrofos, gaisrai, o vos pakeliama krūva reklaminių puslapių kartais vilioja juos pavartyti. Net ir televizijoje reklamuotojai rėkia, triukšmauja, žada ką nors nepaprasto ir būtinai skatina kuo skubiausiai skambinti nurodytu telefonu, kad įsigytume nuostabias prekes ar paslaugas.

Štai vienoje reklamoje matau gražius vaikiškus batelius už devynis dolerius ir devyniasdešimt devynis centus. Tačiau jų nieku būdu nenupirksi su dešimties dolerių banknotu. Nežinau, kokie yra pardavimo kainų mokesčių procentai kitose valstijose, bet Ohio valstijos Cuyahogos apskrityje pardavimo kaina yra apmokestinama septyniais procentais. Kitaip sakant, jei kokio niekniekio kaina yra nurodyta kaip 99 centai, tai jo nenupirksi už dolerį, nes galutinė suma bus vienas doleris ir šeši centai.

Tą patį reikia pritaikyti ir stambiems pirkiniams, kaip automobiliams ar baldams. Visos kainos baigiasi devyniukėmis, tačiau su šimto dolerių banknotu nenupirksi jokios prekės, kuri yra reklamuojama už 99 dolerius, kadangi reikės dar pridėti šešis dolerius. Teko pastebėti televizijos reklamose, kad kai kurie automobiliai jau parduvinėjami už 9,999 dolerius. Savaimė suprantama, kad bent mano gyvenamoje apskrityje reikės dar primokėti virš 600 dolerių, neskaitant automobilio registracijos ir kitų mokesčių.

Taip pat tenka pastebėti, kad taip vadinami “išpardavimai” neva numažinant kainas, yra ne visai sąžininga paskata, nes kainos yra anksčiau nežymiai pakeliamos, kad galima būtų pateisinti “nuolaidą” negaunant nuostolio. Aš tą patį patyriau prieš daugelį metų. Vos tik atvykus Amerikon, gavau pardavėjos darbą vienoje stambioje krautuvėje. Prieš parduotuvę atidarant būdavo specialūs “posėdžiai”, kurių metu parduotuvės vadovybė darydavo informacinius pranešimus. Ir štai vieną dieną mums buvo pranešta, kad ant visų prekių reikia padidinti kainas, nes netrukus bus skelbiamas išpardavimas.

Artėjant Kalėdoms, prasidės reklaminių potvynis – pirkite visiems savo artimiesiems dovanas, ar tai būtų brangenybės, drabužiai, ar namų ruošai palengvinti įvairios mašinos bei įrankiai. Tiek to – palaukime, kol viskas sunormalės, kol praeis “išpardavimo” potvynis. Laikui praėjus, šventei nuslinkus praeitin, kainos krinta ir net “išpardavimų” nebelineka.

Kitaip sakant, nepasiduokime reklaminiams melams, bet laukime progų įsigyti bet kokią reikmenį už normalią kainą, ją iš anksto palyginus su anksčiau nurodytomis kainomis.

Aurelija Balašaitienė

(pradžią nr. 2)

1945 m. spalio mėnesį Luneburge buvo teisiamas Juozapas Krameris, Auschwitzo ir Belseno koncentracijos stovyklų viršininkas, drauge su kitais stovyklų pareigūnais. Krameris visai nesigynė, kad jis tūkstančius žmonių nužudė, tik dėl tų kaltinimų bandė aiškintis: „Aš tik vykdžiau Himmlerio duotus, o grupenfiurerio Glucko pasirašytus įsakymus. Kartą, aš atsimenu, buvo įsakyma visus vienos transporto iš Auschwitzo žmones nužudyti, o jų lavonus persiųsti Strasburgo universiteto prof. Hirtui. Tame įsakyme buvo pažymėta, kad dėl nužudymo būdo aš turiu susitarti su prof. Hirtu. Šis gi man pasiuntė dujų balioną drauge su jų vartojimo būdu“. (Süddeutsche Zeitung 9 spalio, 1945 m. Nr. 2, psl. 2).

Taip įvairiems vokiečių mokslininkų bandymams buvo aukojami šimtai ir tūkstančiai nekaltų žmonių.

Žmogaus vertė

Sunkus darbas, blogas maistas ir nuolatinis mušimas labai greitai iščiulpdavo visas žmogaus jėgas. Po trijų mėnesių iš stipraus ir sveiko vyro telikdavo tik kaulai ir oda. Tik gerą komandą turint, kur kokių nors būdu galima daugiau valgio „susiorganizuoti“, buvo galima šiaip taip išsilaikyti.

Dachau stovykloje buvo eilė komandų, pvz., „Praecifix“ lėktuvų dalių dirbtuvės arba „Wulfert“ (mėsos apdirbimo fabrikas), kur dirbantieji „susiorganizuodavo“ maisto iki soties, todėl atrodė ne blogiau už laisvėje dirbančius. Bet tai buvo tik išimtys. Šiaip ko ne visi stovykloje buvę žmonės buvo tik skeletai. Neveltui lagery buvo įsigalėjęs priežodis: „Atrodo, kaip giltinė per atostogas“. Ypač blogai buvo tiems, kurie turėjo dirbti be darbo priedo – „Brotzeit“ – arba kurie visai darbo neturėjo; nes iš 150 g duonos ir pietų ar vakarienės skystos sriubos, kurioj bulvės ir morkos buvo verdamos neskustos, nebuvo galima išsilaikyti. Tokiose sąlygose kūno svoris krisdavo labai greitai, o nusilpę žmonės neįstengė net paeiti. Darbui tokie buvo visai netinkami.

Nedarbingi gi naciams nereikalingi. Už ką tokiems dar tuos kelis gramus duonos ir porą litrų vandens kasdien beduoti? Be to, tokie gyventojai tik vietą teuzima konc. Stovykloje. Reikėjo tad juos pašalinti iš gyvenimo. Tam tikslui kartkartėmis visus stovyklos žmones vedavo pirtin arba ligoninės kieman, ten juos išrengdavo, o gydytojas, kiekvieną permetęs akimis, įkainodavo, kaip senovės ponas vergą. Visi buvo skirstomi į dvi kategorijas: į dar šiaip taip darbui tinkamus ir į invalidus – tik mirčiai tikusius. Kelis kartus teko išgyventi tokį momentą, kur stovyklos gydytojo ar lagerfiurerio piršto mostelėjimu būdavo paliekamas ilgesniam darbui ir vegetavimui arba priskiriamas prie invalidų – pasmerkiamas mirčiai.

Visi prie invalidų priskirtieji būdavo suvaromi į atskirus ir griežtai izoliuotus blokus. Ten jie kurį laiką gaudavo normalų maisto davinį ir turėjo bent kiek lengvesnį režimą. Visuose blokuose būdavo skelbiama, kad visi, kurie nori arba jaučiasi silpni, gali pereiti į invalidų blokus. Labai dažnai pats bloko viršininkas priskirdavo kurį nors prie invalidų. Toks niekam negalėjo skųstis, o tuoj pat turėjo pereiti į vielmomis atskirtus ir nuo lagerio izoliuotus barakus. Tiesa, ne vienas iš senesniųjų savo noru ten nuėjo, bet daugumas mūsų, ypač jaunesnieji, tiesiog organiškai bijojome ten patekti. Todėl tais žmogaus „įkainavimo“ momentais stengdavomės pasirodyti kuo vikresni, kad tik priskirtų prie „darbingųjų“. Ta intuicija mūsų neapvylė.

Neilgai trukus pradėjo izoliuotuosius invalidus alfabetine tvarka grupuoti į atskiras grupes ir kažkur naktimis vežti. Visiems buvo paskelbta, kad juos veža į kitą stovyklą, kur gaus geresnį maistą, o sustiprėję galės grįžti atgal. Tik viena būdavo mums keista, kad tuos žmones aprengdavo visai plonais vasariniais drabužiais, nieko neleisdavo pasiimti su savimi, nors tie nieko ir neturėjo, ir veždavo naktimis. 1942 m. išvežė 12 tokių transportų po 120 žmonių. Tame skaičiuje buvo 246 kunigai. Vėliau paaiškėjo, kad visi šie žmonės buvo vežami į krematoriumų suvaromi į kambarį, kur ant durų būdavo užrašyta: „Brausebad“. Ten juos suvarydavo nuogus, tariamai į pirtį, o iš tikrųjų vietoj vandens paleisdavo nuodingas dujas, nuo kurių per keliolika minučių mirdavo visi. Taip dujų kameroje buvo nuoduoti tūkstančiai žmonių. Vėliau, kada apie tai sužinojome, visi bijojome patekti į invalidų grupę, į vadinamąją „Himmelskommando“.

Bėgimas iš nelaisvės namų

„Reikėjo bėgti iš to pragaro“, pasakys ne vienas. Daug kas ir bandė tai padaryti. Deja... Iš pačios stovyklos pabėgti nebuvo galima: griovys, spygliuotų vielų kliūtys – vis tai niekai. Blogiau su elektros srove tvoroje. Taip pat blogai ir su aukšta cemento tvora, kur buvo visa eilė aukštų, kuriuose sėdėjo budrūs ginkluoti sargybiniai. Reikėdavo tad bėgti iš darbovietės. Daug buvo tokių rizikuojančių. Bet... deja... ko ne visi buvo pagauti... Tik keliems pavyko.

Grįžtančius iš darbo suskaito ten pat, dar darbovietėje.

Jei stinga nors vieno, tuoj pat nustato pabėgusį ir praneša lagerio vadovybei. Ši gi tuoj pat aliarmuoja visą policiją 80 kilometrų spinduliu. Darban paleidžiamas gestapo ir dresiruoti šunys. Bepigu pabėgusiam vokiečiui! Bet ir jį kas priglaus, aprengs, paslėps? Juk kiekvienoje skylėje tiek nacių! Ką bekalbėti apie svetimtautį?! Greit tad pabėgusius pagaudavo ir atgal gražindavo. O tada vargas tokiam! Ilgą laiką stovykloje buvo tokia praktika: sugautajam į rankas įduodavo kortelę su dideliu užrašu: "Ich bin wieder da" ("aš vėl čionai") ir vakarinio patikrinimo metu vesdavo į aikštės vidurį, kur, griežiant dūdų orkestrui, įkirsdavo jam dvigubus "dvidešimt penkis". Po to vesdavo į bunkerį, kur išlaikydavo 30 dienų. Išleisdami vėl įkirsdavo "dvidešimt penkis" ir, užsiuvę ant krūtinės bei nugaros raudoną ratelį su baltu viduriu, uždarydavo bausmės grupėje – "Strafkommando", kur režimas buvo nelengvas.

Bet kentėdavo ne vienas bėglys: likusiems irgi dėl to tekdavo daug vargo iškęsti. Patikrinimų metu visą stovyklą laikydavo po keletą ar net keliolika valandų aikštėlėje; be to, dažnai iš pabėgusiojo grupės po kelis žmones sušaudydavo.

Vėlesniais laikais nebausdavo pasilikusių, o ir pabėgęs "dvidešimt penkis" gaudavo be muzikos. Dėl to ir bėgančiųjų buvo daugiau, nors laimės retas teturėjo.

Metamorfozė Dachau konc. Stovykloje

Taip gyvenome iki 1942 metų gruodžio mėn. Pagaliau atėjo laikas, kada vokiečiams pradėjo blogai sektis Rytų Fronte, ir net turėjo trauktis nuo Stalingrado. Šis vokiečių pralaimėjimas mums buvo didžiausias laimėjimas. Nuo to laiko įvyko didžioji metamorfozė Dachau koncentracijos stovykloje: stovyklos komendantu buvo paskirtas Weissas, kuris tuoj pakeitė stovyklos seniūną (nepaprastai žiaurų žmogų, tikrą budelį) ir blokų bei kambarių viršininkus. Nuo tada buvo uždrausta mušti. "Dvidešimt penkių" bausmė dar buvo palikta, bet kabinamieji stulpai buvo išversti. Darbo kolonų viršininkams irgi buvo uždrausta mušti, o nusikaltusius ir neklaužadas turėdavo pranešti lagerfiureriui. Be to, "dvidešimt penkis" jau duodavo ne dvigubus, bet tik vientisus. O ir tuos pačius įkirsdavo ne SS, bet jų paskirti kaliniai. Vadinas, ir ta fizinė lagerio bausmė sušvelnėjo, nes kaliniai ne taip smarkiai bemušė, nors pasitaikydavo ir tokių, kad tą budelio pareigą ne blogiau už SS-ą. Bet, apskirtai, didžiausia bausmė stovykloje bepaliko išvežimas į kurią nors kitą stovyklą, kas, kaip jau aukščiau minėjau, buvo labai baisu.

Drauge su komendantu atvažiavo ir kitas lagerio viršininkas. Tai Redwitas. Ne visai blogas buvo žmogus. Gailėjomės, kad vėliau jis buvo iškeltas kitur. Prie jo patikrinimai užtrukdavo ne ilgiau, kaip pusę valandos. Be to, asmens kratos labai suretėjo. Galima tad buvo rizikuoti "organizuoti". Na, ir organizavome! Atsimenu, po italų kapituliacijos prasidėjo visiškai Italijos apiplėšimas: vokiečiai vežė iš dar amerikiečių neužimtos Italijos dalies viską, kas tik po ranka pakliuvo. Dachau stovyklon kas-

dien ateidavo ilgiausi traukiniai su italų kareivių batais, apdaru, medžiagomis, ir paklodėmis, konservais, vynu ir t.t. Ištisas dienas dirbo tada šimtai žmonių geležinkelio stoty ir sandėliuose, kad kaip nors spėtų iškrauti "karo grobį". Čia dirbantiems visi pavydėjo, nes juk čia buvo puikiausia proga "organizuoti". Žinoma, kad niekas čia ir nesnaudė.

Nepaisant to, kad iš pradžių iš stovyklos drabužių kameros niekam neišduodavo itališkų baltinių, drabužių ar batų, - po kelių dienų didelė stovyklos dalis jau turėjo itališkus marškinius, kelnes, švarkus ir batus. Tai bent "organizacija"! Į tuos dalykus Redwitas žiūrėjo pro pirštus. "gerai", sakydavo jis, "kad žmonės neša į lagerį. Blogiau būtų, jei ką nors išneštų iš lagerio.

Tai jo filosofija mums buvo naudinga. Bet ne mes vieni "organizavom": SS irgi nesnaudė. "Organizavo" ir pats lagerfiureris. Į Dachau atvažiavo jis su visa šeima. Apsigyveno netoli stovyklos buvusiam kaimė. Žinoma, lagerfiureriui nederia bet kokiame bute gyventi. Įsigėdė tad tinkamą gūžtą įsirengti. Darbo jėga juk nieko nekaštuoja, o meistrų stovykloje netrūko. Lagerio "Arbeitseinsatz" tuoj pat suorganizavo naują darbo komandą, kuri turėjo įruošti lagerio viršininkui butą. Remontavo, statė, tinkavo, dažė ir t.t.

(bus daugiau)

(atkelta iš 3 psl.)

JAV paskelbtos Vatikane peržiūrėtos seksualinio piktnaudžiavimo atvejų normos

Dokumente pabrėžiama, jog tai galioja kiekvienam įrodyto piktnaudžiavimo atvejui. Tačiau su tuo nebūtinai siejama "laicizacija" arba pervedimas iš kunigų luomo į pasauliečius.

Paisant bažnytinės teisės, dokumente aiškiau ir griežčiau apibrėžiama "seksualinio piktnaudžiavimo" sąvoka, pirmiausia dėmesį kreipiant į moralinį bei dvasinį blogį. Šių gairių taikymas numatomas dviejų metų laikotarpiui, po to jos bus dar kartą peržiūrėtos. Mišrios Vatikano ir JAV vyskupų komisijos parengtas dokumentas, priimtas plenariniame JAV vyskupų susirinkime lapkričio 11-14 d., bus vėl pateiktas Vatikanui tvirtinti.

JAV vyskupai pabrėžė, kad birželio mėnesį vykusiam JAV vyskupų plenariniame susirinkime paskelbta "nulinės tolerancijos politika" kartu su Vatikano ekspertais peržiūretame dokumente nėra susilpninama, o tik sustiprinama. Pirminio dokumento rengimo metu jau buvo išsakyta nuomonių, jog pasiūlytos normos per griežtos ir iš dalies neatitinka bažnytinės teisės. Kunigų draugijos bei susivienijimai pareiškė kritiką, jog Dallas pasiūlytomis gairėmis nepaisoma apkaltintų dvasininkų teisių. Todėl Vatikanas pareikalavo peržiūrėti Dallas parengtas normas.

Bažnyčios žinios Nr. 21

Amerikos Lietuvių Tarybos 62-ojo suvažiavimo rezoliucijos

Amerikos Lietuvių Tarybos 62-asis suvažiavimas, įvykęs 2002 m. lapkričio 8-9 d. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje Chicagoje, vienbalsiai priėmė ir paskelbė šias rezoliucijas:

1. Pritariame ir remiame JAV prezidento George W. Bush pastangas kovoje su pasauliniu terorizmu, bei ginant Jungtinių Amerikos Valstijų laisvę ir demokratiją.

2. Sveikiname ALTo dedamas pastangas, kad Lietuva būtų priimta į NATO, o ir tolimesnį Lietuvos Respublikos įtvirtinimą Europos Sąjungoje.

3. Sveikiname ALTo valdybą su sėkmingai organizuojama visuomenine veikla jungiant išeivijos pajėgas bendram ir vieningam darbui.

4. Pritariame ir raginame ALTo valdybą toliau plėsti ALTo skyrių ir įgaliotinių tinklą.

5. Džiaugiamės ALTo ir JAV LB narių dalyvavimu Midwest Baltic Koalicijoje bendrai derinant pabaltiečių pastangas vienam tikslui – pilnateisei Baltijos šalių narystei NATO.

6. Sveikiname JAV Kongreso atstovus, ypatingai John Shimkus ir Elton Gallegly, priėmusius jų pasiūlytas rezoliucijas, kuriose pasisakoma už Estijos, Latvijos ir Lietuvos įstojimą į NATO.

7. Raginame ALTo valdybą skirti reikiamą dėmesį jaunimo ir neseniai atvykusių tautiečių įtraukimui į ALTo veiklą.

8. Ypatingai dėkojame Tautos Fondui už nuolatinę ir dosnią ALTo veiklos paramą.

9. Dėkojame Lietuvos Seimui, priėmusiam dvigubos pilietybės įstatymą, ir jį pasirašiusiam Lietuvos Respublikos Prezidentui, laiduojant, kad Lietuvos pilietis, kur jis begyventų, turi teisę į Lietuvos pilietybę.

10. Džiaugiamės ALTo valdybos iniciatyva palaikyti tarpinčius ryšius su Lietuvos Respublikos diplomatinėmis tarnybomis.

11. Remiame ir kviečiame visas lietuviškas tautines, religines ir kultūrines organizacijas burtis į bendrą darbą lietuvių tautos labui.

12. Kviečiame ir raginame visus geros valios tautiečius paremti Amerikos Lietuvių Tarybos tolimesnę veiklą.

Rezoliucijų komisija:

Pranas Jurkus, Jonas Krutulis,
Anatolijus Milūnas.

Vladivostoko lietuviai per vysk. P. A. Baltakį, OFM, prisiuntė sekantį sveikinimą ir fotografiją:

Sveiki brangūs tautiečiai!

Jums linkėjimų ir sėkmės siunčia Vladivostoko lietuvių bendruomenė „Gintaro krantas“. Mūsų čia nedaug, bet susibūrę kartu mes švenčiame daugelį lietuviškų švenčių, mokomės lietuvių kalbos, bendraujame su savo tautiečiais. Būtų malonu gauti žinių iš lietuvių bendruomenių,

esančių Amerikoje.

Siunčiame mūsų bendruomenės nuotrauką po parodos atidarymo viename iš Vladivostoko muziejų, kur mes pristatėme „Gintaro kranto“ veiklą metų eigoje.

Lauksime žinučių adresu: *Russia, Vladivostok, Rudneva 1A - 25, Albinas Žalandauskas*; tel.: 48-84-11; 46-20-67; fax: 22-95-08.

Su pagarba,

„Gintaro kranto“ vadovas ir kolektyvas

„Šventę pasiūlė amerikiečiai“. Ar tokią?

Išvykęs žiemoti į Kaliforniją, su bičiuliais kauniečiais palaikau ryšius internetu, gaunu „XXI amžių“, kasdien paskaitau „Kauno dieną“. Šiandien, lapkričio 2 d., užkliuvo už „Kauno dienos“ straipsniuko „Prieš Vėlines siautėjo Helovino renginiuose“.

Skaitau ir nenoriu tikėti. Esu apkeliaęs veik visą žemės rutulį, nes dirbau oro linijos bendrovėje ir skraidžiau nebrangiai. Kelionėse ieškodavau po pasaulį išblaškytų lietuvių, bet buvo galimybių susipažinti su įvairių tautų gyvenimo būdu, papročiais ir keistenybėmis. Žinoma, keistenybių ir purvo yra visur, bet jis nereklamuojamas ir normaliai paliktas už įstatymų ribų, arba bent bandoma izoliuoti jaunimą. Toje pačioje Amerikoje, ribojamas amžius tam tikrų filmų ir „klubų“ lankytojams.

Kaune ši moralinio purvo „šventė“ buvo „švenčiama“ net kelias dienas viešai. Neaišku, kokio amžiaus jaunimas klubuose lankėsi.

Nors straipsnio ištraukomis susipažinkime su Kaune vykusiomis „linksmybėmis“:

Viename klube, kur vietos iš anksto buvo išpirktos, „buvo galima stebėti virtualias laidotuves, velnių ir raganių striptizą“, kitame „buvo rodomas siaubo filmas, vakarėlio svečius linksmino „Šapro šou“, buvo rengiamos šlykščiausios atrakcijos“. Trečiame klube „vyko varžybos, kurių metu buvo renkami baisiausi dalyviai. Jie dalyvavo kirmėlių ir vampyrų kokteilų degustacijose... Ketvirtadienį visi buvo kviečiami į „monstrų balių“. Dar kitame – „žiūrovai galėjo stebėti erotinę programą ir dresiruotų žiurkių pasirodymą, penktadienio vakaras buvo skirtas bedieviams“.

Matant kas vyksta Kaune, sovietmečio lietuviškumo tvirtovėje, nėra reikalo desperatiškai šaukti „dangus griūva“. Tačiau tokio moralinio nuosmukio pasireiškimai turėtų suneriminti Vyriausybę ir Bažnyčią, šeimą ir mokyklą.

Amerikiečių žodynai (pvz., The American College Dictionary) žodį „Halloween“ aptaria kaip „spalio 31-osios vakaras“ arba „Visų Šventųjų dienos išvakarės“. Enciklopedijos aiškina, kad paprotys turi šaknis se-

novės keltų religijoje. Bet kaip „Helovinas“ pasiekė Lietuvą? Į tai atsako „Kauno dienos“ korespondentas vieno klubo prezidento lūpomis: „paminėti šią linksmą dieną pasiūlė „Taikos korpuso savanoriai amerikiečiai“. Jei ir pasiūlė amerikiečiai, tai tokią, kokia yra Amerikoje. Amerikoje ta diena – tiksliau vakaras, priklauso vaikams. Be jokių šlykštybių. Tos dienos vakare būreliai vaikų arba šeimomis, dažniausiai tėvų lydimi, bėginėja iš namo į namą, kur apdovanojami saldainiais, šokoladėliais ir kitomis dovanėlėmis. Vaikai, vieni su kaukėmis, kiti be jų, dažniausiai apsirengę išradingais rūbeliais, elgiasi mandagiai. Jei šeimninė išneša visą lėkštę saldinių, paima po vieną, mandagiai padėkoja ir eina toliau. Nėra atsitikimo, kad vaikai eitų kitą dieną. Tada jie skaičiuoja ir skirsto surinktas dovanėles. Pasitaiso ir chuliganizmo atvejų, bet tai išimtys. Amerikiečių „Halloween’e“ rasime lietuviškų Užgavėnių ir velykautojų per Velykas elementų. Esu įsitikinęs, kad „Taikos korpuso“ amerikiečiai kalbėjo apie švarias tos dienos vakaro tradicijas, kurias moraliniu nuosmukiu sužalojo gobšūs Kauno verslininkai.

Juozas Kojelis
Kalifornija, JAV

Kas Lietuvoje kitaip, negu čia, pas mus

Tik atvykus į Lietuvą, pirmiausia į akis krinta nepaprastai švarios gatvės, antra, nors Lietuvoje yra daug rūkančių, tačiau gatvėse pamatyti numestą nuorūką – retenybė. Pasiteiravus, kur jos dingsta, man buvo paaiškinta, kad gatvėse nedaug kas rūko, ir tai tiesa, bet už tai kavinėse ar restoranuose dūmais teks gerokai „pasivaišinti“.

Vilniuje (senamiestyje) šiukšlės nepaliečiamos prie namų. Gyventojai jas privalo nunešti į tam tikroje vietoje pastatytas dideles metalines dėzes ir ten palikti.

Retai kas vaikščioja su „snyke-rais“.

Atėjęs į teatrą (ši kartą – Lietuvos

Nacionalinį operos ir baleto teatrą) nesitiek didelio aptarnavimo (išskyrus barą). Vietą teks pačiam susirasti (tas daug sunkumo nesudaro, nes teatras nėra didelis, tik apie 1,100 vietų). Programą reikės nusipikrti; jos kaina – 7 litai, (palyginimui: pigiausias bilietas – 6 litai).

Parduotuvėje (grocery), nors ir kokia maža ji būtų, jos vienas trečdalis skirtas alkoholiniams gėrimams (jie, ypač lietuviškos gamybos, gana pigūs).

Teko nustebti, kai net ir laikraštį nusipirkus, gauni sąskaitą – kvituką.

Vilniaus arkikatedroje prieš mišias

visiems stovint, giesmę „Pulkim ant kelių“ choras gieda neįprastai lėtu tempu. Mišių metu niekas neatsakinėja, nes nei mišiolėlių, nei sekmadieninių lankstinukų nesimatė, kad kas turėtų. Prie Komunijos nedaug kas ėjo. Į rankas Komunijos niekas neėmė – tik į burną. Ramybės linkėjimus išreiškia ne rankos paspaudimo, o tik žvilgsniu ir linktelėjimu. Pinigėlių į aukoms krepšelį retas kas įmėtė. Išpažinčių klausyklos visos atviros.

Tačiau akis ir širdį džiuginantis pats didžiausias įspūdis – tai žvalus, gražiai nuaukęs, tiesus, švariai apsirengęs Lietuvos jaunimas.

p.palys

Pranciškonų labdaros valgyklos "Rūpestėliai" lankytojai.

Akvilė Virbalienė

Persitvarkė Pranciškonų labdaros valgykla "Rūpestėliai"

2002 m. rugsėjo 2 d. Akvilė Virbalienė buvo pakviesta vadovauti Kretingos pranciškonų "Rūpestėlių" labdaros valgyklai. Ji yra prityrusi vadovė, jau turi socialinio darbo magistratūrą ir dabar daro doktoratą socialinės politikos srityje. Iš jos gavome nuotraukų ir laišką. Sutrumpinę jį pateikiame čia mūsų skaitytojams.

Šiuo metu valgykloje yra užsiregistravę 285 žmonės. Dabar yra tikrinami jų dokumentai, ar visi turi pagrindo gauti valgykloje maisto. Didelė dalis ateina čia patys pavalgyti, bet kai kuriems maistas išduodamas į namus.

Turime eilę geradarių, kurie mus remia ar tai maisto prekėmis, ar savanorišku darbu. Nemažai padeda ir Kre-

tingos apylinkių ūkininkai. Pagalbos ranką ištiesė dar ir parduotuvių tinklas "Norfa", aukodamas daržovių, mėsos ir kruopų produktų. Šiuo metu mūsų didelis rūpestis yra valgyklos patalpų atremontavimas, ventiliacijos ir apšvietimo sutvarkymas. Dar šį rudenį norime pradėti dirbti ir su labdaros valgyklą lankančiais vaikais, organizuoti jiems įvairius užsiėmimus po pamokų, kreipdami ypatingą dėmesį suirusių šeimų vaikams. Žadame jiems duoti ne tik materialinę paramą, bet ir dvasinę pagalbą.

Norime Jums, mieli "Rūpestėlių" valgyklos rėmėjai užsienyje, padėkoti už Jūsų tokią didelę pagalbą, be kurios mums būtų sunku išsiversti. Jūsų parama – tai "Rūpestėlių" gyvavimo pagrindas. Jūsų skiriamos lėšos naudojamos įvairiems maisto produktams, dovanėlėms vaikams, skanėstams. Tegul Dievas atlygina Jums už Jūsų gerą širdį, globodamas Jus nuolat.

Akvilė Virbalienė, "Rūpestėlių" vadovė

Skaitytojai rašo apie "Darbininką"

...Gera suprantu lietuviškos spaudos sunkų leidimo darbą. Tęsdama "Darbininko" prenumeratą, už 2002 m. siunčiu 50 dol. čekį jo palaikymui. Linkiu dar ilgai išsilaikyti.

Eufemija Steponis, Seven Hills, OH

Pastaba: 1999 m. gruodžio mėnesį E. ir B. Steponiai, Seven Hills, OH, parėmė "Darbininko" leidimą su 5,000 dol. auka.

...Ačiū už "Darbininką", jis yra labai įdomus, galėtų būti daugiau lapų... Paramai 30 dol.

Prekseda Stirbys, New Britain, CT

...Linkime Jums ištvermės, sėkmės ir Dievo palaimos. Paramai 25 dol.

Severina Tiskus, Greenwich, CT

...Valdžios statistika rodo, kad Atlanto pakrašty šimtai tūkstančių gyventojų laiko save lietuviais. Tikėkime šviesesnių dienų mūsų spaudai, linkiu ištvermės. Senas skaitytojas

Jurgis Kisieličius, New Haven, CT

2002 m. "Darbininko" prenumeratą siunčiu 50 dol. Lauksime jo ir 2003 metais.

Salomėja ir Vytautas Valukai, New Haven, CT

...Malonios dienos, kuomet naujo formato "Darbininkas" atsilanko pas mus Floridoje. Paramai 40 dol.

Jurgis Birutis, Orlando, FL

Skaitau "Darbininką" jau 50 m. Dabar turiu bėdos su akimis, nežinau, kaip ilgai galėsiu skaityti. Bet siuntinėkite vis tiek, nes noriu palaikyti Jūsų spaudą. Paramai 50 dol.

Br. Karaškievė, Delran, NJ

...Su malonumu perkaitom "Darbininką" ir džiaugiamės, kad vėl mus aplanko, nors kartą per mėnesį. Paramai 30 dol.

Irena ir Antanas Ambraska, Phoenix, AZ

...Malonu gauti "Darbininką" ir jį skaityti. Linkime dar ilgai gyvuoti. Paramai 25 dol.

Teresė ir Algis Ilgūnai, Hudson, MA

...Džiaugiamės vėl sulaukę "svečio" iš New Yorko... Paramai 50 dol.

R. ir R. Kontrimai, Mission Viejo, CA

ADMINISTRACIJA PRANEŠA:

Čia skelbiame pavardes tų skaitytojų, kurie auکوjo 2002 m. "Darbininko" prenumeratą, bet neatsiuntė laiško:

Po 100 dol.: (už 2002 ir 2003 m.) Oskaras Lange, Naugatuck, CT.

Po 60 dol.: (už 2002 ir 2003 m.) Ant. Valavičius, Chicago, IL.

Po 50 dol.: Elizabeth Navikas, E. Hartford, CT; S. Marcavage, Milford, CT; Mrs. A. Siemaska, New Britain, CT; Elona Vaišnys, North Haven, CT; "Memories of Lithuania" Waterbury, CT; V. Skladaitis, Waterbury, CT; Alf. Dzikas, West Hartford, CT; Josie Aidukas, Largo, FL; Vl. Biknevičius, Seminole, FL; N.N., Chicago, IL; Gloria Adomkaitis, Milton, MA; Veronica Tumas, Norwood, MA; Rev. L. Jocys, Sheboygan, MI; Dana Norvila, Brooklyn, NY; G. Rajeckas, Maspeth, NY; N.N., N.Y. State; Alf. Ilgutis, Woodhaven, NY; J. P. (mukelta į 16 psl.)

Aukos Kretingos Pranciškonų "RŪPESTĖLIŲ" labdaros valgyklai

Joana ir Antanas Pumpučiai, Middletown, NY, auکوjo 200 dol.

John ir Gabriella Vigelis, Cherry Hill, NJ, auکوjo 50 dol.

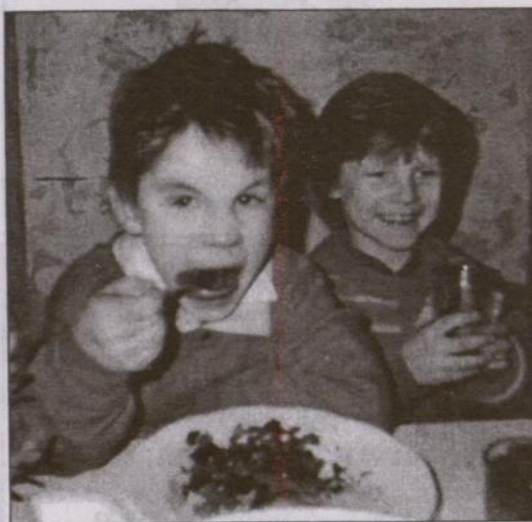
Mikalina Vidmantas, Rochester, NY, auکوjo 150 dol. prisiminimui mirusiųjų: **Gabrieliaus Vidmanto ir Prano Gvildžio.**

Didžiai gerb. kunige Giedgaudai,

Artinasi Šv. Kalėdos ir sėsime prie valgiais apkrauto Kalėdų stalo. Mes kaip visuomet prisimename tuos, kurie reikalingi valgių stalo visą metą ir kuriuos Jūsų vedama "Rūpestėlių" valgykla aprūpina. Siunčiame *postal money order* 200 dolerių vertės dėl "Rūpestėlių" valgyklos.

Su pagarba ir gražiausiais šventiniais linkėjimais Jums

Joana ir Antanas Pumpučiai, Middletown, NY

Mažieji pranciškonų labdaros valgyklos "Rūpestėliai" lankytojai

(atkelta iš 15 psl.)

Stanionis, Fair Haven, VT, Alg. Taoras, Springfield, VA.

Po 45 dol.: Aukse Wirtz, Midlothian, VA.

Po 40 dol.: J. Vigelis, Cherrie Hill, NJ; Laima Tvar-
kūnas, Shrewsbury, MA; D. Didžbalienė, Linden, NJ;
Elena Dirmantas, Glen Cove, NY.

Po 35 dol.: M. Jatulis, Schenectady, NY.

Po 25 dol.: A. Šimukonis, Tucson, AZ; Audre Cam-
pe (moka už A. Keniausis), Newtown, CT; dr. J.S. Kriau-
čiūnas, Putnam, CT; Donata Virkutis, W. Hartford, CT;
J. Bružas, Woodstock, CT; Regina Donohue, Pt. Richey,
FL; Mrs. S. Kreivėnas, St. Pete, FL; Al Mikulskis, Sharps-
burg, GA; Lietuviškas tautiškas knygynas (Marytė Pat-
laba) Baltimore, MD; P. Ambraziejus, No. Falmouth,
MA; Julius Spakevičius, Westwood, MA; Genovaitė Jan-
kauskas, Woodhaven, NY; Juozas Ardys, Fairview, PA.

Po 20 dol.: Vladas Armalis, Baltimore, MD; Bruce
A. Victor, Shrewsbury, MA; V. Kondratas, Bayside,
NY; Sofija Klevas, Richmond Hill, NY; Aldona Sabalis,
Middletown, RI; Tony Slapikas, Chesapeake, VA.

Po 12 dol.: R. Valodka, Largo, FL.

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame.

Silver Bell Baking Co.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai,
šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.

Dalia Radžiūnas,

43-04 Junction Blvd.,

Corona, Queens, NY 11368.

Tel.: (718) 779-5156

SHALINS

FUNERAL HOME, Inc.

84-02 Jamaica Ave.,

Woodhaven, NY 11421

*Suteikia garbingas laidotuves
Koplyčios parūpinamos
visose miesto dalyse*

Kreipkitės:

(718) 296 - 2244

*Kviečiame paremti TAUTOS FONDA
savo darbu ir aukomis.*

*Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.*

TAUTOS FONDAS

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

Aukus siųsti:

351 Highland Blvd. tel/fax: (718) 277-0682

Brooklyn, NY 11207-1910 el.paštas: TAUTFD@aol.com

Mieli skaitytojai,

2002 metai eina į pabaigą.

*Jau gavote paskutinį šių metų
gruodžio mėn. "Darbininką".*

NUOŠIRDŽIAI PRAŠOME

prisiųskite savo auką už 2002 metus.

Nežiūrint, kokio dydžio, svarbu, kad

parodytumėte, jog:

- remiate mūsų spaudą

- įvertinate mūsų pastangas ir

- norite "Darbininką" gauti 2003 metais.

"DARBININKO" Administracija

o

*Šis "Darbininko" numeris padidintas iki
20 puslapių.*

Atlantic Express corp.

800-774-SEND 1-888-205-8851

**Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių
pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ**

*Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų*

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK UP SCHEDULE FOR DECEMBER AND JANUARY

Dec. 7	Brooklyn, NY	12-1 pm
Dec. 8	Philadelphia, PA	1-2 pm
<i>(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)</i>		
	Baltimore, MD	4-5 pm
Dec. 10	Putnam, CT	1-3 pm
Dec. 17	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Dec. 19	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Dec. 21	Brooklyn, NY	12-1 pm
Jan. 7	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Jan. 9	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Jan. 11	Brooklyn, NY	12-1 pm
Jan. 12	Philadelphia, PA	1-2 pm
<i>(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)</i>		
	Baltimore, MD	4-5 pm
Jan. 14	Putnam, CT	1-3 pm
Jan. 21	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Jan. 23	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Jan. 25	Brooklyn, NY	12-1 pm

**To arrange pick up or for more information please call
our toll free numbers 1-888-205-8851; 1-888-615-2148
rziusys@hotmail.com**

**LIETUVIŠKŲ
PARAPIJŲ
kalėdiniai
sveikinimai ir
linkėjimai**

*Linksmų Šv. Kalėdų!
Laimingų Naujųjų Metų!*

Kun. VINCAS VALKAVIČIUS, klebonas

NORWOOD, MA
Šv. Jurgio parapija

*Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems
parapijiečiams ir Darbininko skaitytojams linki*

Kun. STEPONAS ŽUKAS, klebonas
Prel. ALBERTAS KONTAUTAS, klebonas emeritas

BOSTON, MA
Šv. Petro parapija

*Kristaus Gimimo šventėje Ramybės ir Taikos
visiems parapijiečiams linki*

Kun. JAMES T. ROONEY, klebonas
Kun. VYTAS VOLERTAS, vikaras

MASPETH, NY
Viešpaties Atsimainymo parapija

Kristaus Gimimo šventėje nuoširdžiai sveikina

Kun. STANISLOVAS ANUŽIS, klebonas
Prel. Dr. ALGIRDAS OLŠAUSKAS
Prel. JONAS A. KUČINGIS, klebonas emeritas

LOS ANGELES, CA
Šv. Kazimiero parapija

*Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkime
visiems parapijiečiams*

Prel. Dr. JOSEPH ANDERLONIS, S.T.D.,
klebonas

PHILADELPHIA, PA
Šv. Jurgio parapija

*Nuoširdžiai sveikiname visus Apreiškimo
parapijiečius su šv. Kalėdomis. Tegul Kūdikėlis Jėzus
ateina pas Jus, atneša palaimą
Jūsų širdims ir gyvenimui.*

Kun. JOSEPH FONTI - administratorius
PARAPIJOS TARYBA

Apreiškimo parapija
Brooklyn, NY

*Sveikiname visus lietuvius švenčių proga ir
linkime Dievo palaimos!*

Kun. PETRAS BURKAUSKAS
klebonas

Šv. Andriejaus parapija, Philadelphia, PA
Šv. Kazimiero parapija, Philadelphia, PA

*Linkime savo mieliems parapijiečiams
linksmų Kalėdų švenčių!*

Kun. JAMES J. ROMAN, klebonas
Kun. ALBINAS JANIUNAS, klebonas emerit.

LAWRENCE, MA
Šv. Pranciškaus - Holy Rosary parapija

*Skaidraus Šv. Kalėdų džiaugsmo
visiems parapijiečiams linki*

Kun. JONAS PRUSAITIS, klebonas
Kun. PETRAS ŠAKALIS, kleb. emerit.

BROCTON, MA
Šv. Kazimiero parapija

*Nuoširdžiai sveikina su Šv. Kalėdom ir
linki daug laimės Naujuose Metuose*

Kun. ALFREDAS T. ŽEMEIKIS, klebonas
Dijak. HENRIKAS KETURWITIS

ELIZABETH, NJ
Šv. Petro ir Povilo parapija

*Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga Ramybės ir taikos
visiems parapijiečiams linki*

Kun. Dr. EUGENIJUS SAVICKIS, klebonas

NEW YORK, NY
Vilniaus Aušros Vartų parapija

SVEIKI SULAUKĘ ŠV. KALĖDŲ!

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 84 m. sukakties minėjimas įvyks 2003 m. vasario 16 d. Union Congregation salėje, 86-15, 114th. St. Richmond Hill, NY. Minėjimą rengia Tautos Fondas, JAV LB NY apygarda ir ALTo New Yorko skyrius. Smulkiau apie programą bus pranešta sausio mėnesio "Darbininke".

Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros draugijos narių susirinkime, įvykusiame š.m. spalio 6 d. Apreiškimo par. salėje, nutarta šią draugiją uždaryti. Tad Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros draugija, daugelį metų sėkmingai veikusi New Yorke, tą veiklą sustabdė.

A. a. Filomenos Liuberskienės šviesiam atminimui, vietoj gėlių ant jos kapo, **Marina ir Zigmas Raulinaičiai** skiria 250 dol. "Darbininkui" paremti. Nuoširdus ačiū.

A. a. aktorius Vitalio Žukausko penkerių metų mirties sukakties proga Apreiškimo par. salėje buvo surengtas minėjimas, kurį suorganizavo LB Queens-Brooklyn apylinkės valdyba ir buvusios dramos grupės nariai: Vida Jankauskienė ir Tadas Alinskas. Rašytojas Paulius Jurkus apibūdino velionio teatrinis atsiekimus; Tadas Alinskas pagrojo įrašus iš velionio vaidybos; Gerimantas Penikas parodė sumontuotą vaizdo juostę iš kelių V. Žukausko pasirodymų. Minėjime dalyvavo Vitalio Žukausko našlė Marija Žukauskienė ir sūnus Antanas Žukauskas. Po programos buvo vaišės. Dalyvavo apie 80 žmonių.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Bendros Kūčios, kurias rengia Lietuvos Vyčių 110 kuopa, įvyks gruodžio 15 d., tuojau po 11:30 val. lietuviškų mišių parapijos salėje. Kviečiami visi, ir ne vyčiai, šventiškoje nuotaikoje pabendrauti. Auka 15 dol. Iki pasimatymo!

Kalėdų mišios:

Kalėdų išvakarėse, antradienį, gruodžio 24 d.:

5 v.v. Children's Pageant mišios; 11:30 v.v. – Choro kalėdinis koncertas;

12:00 v.v. – Mišios lietuvių ir anglų kalbomis;

Kalėdų dieną: 8 v.r.; 10 v.r. ir 12 v. dieną.

Naujų Metų išvakarėse: 5 v.v.; Naujų Metų dieną – kaip Kalėdų dieną.

Apreiškimo par. žinios

Gruodžio 15 d., sekmadienį, tuojau po lietuviškų mišių ruošiamos Kūčios. Visi kviečiami.

Kalėdų naktį, t. y. Gruodžio 24 d., 10 val. vak. bus **Bernelių mišios**, kurias aukos vysk. Paulius A. Baltakis, OFM. Po mišių salėje bus kavutė.

Vilniaus radijo programos užsieniui savo laidas Šiaurės Amerikai transliuoja New Yorko laiku 6 v.v. 9875 khz dažniu arba 31 metrų bangų ruože; taip pat 7 v.v. 7825 khz dažniu arba 41 metrų bangų ruože. Vėlesnė laida geriau girdima New Yorke.

"Kanklės", Lietuvos dailės muziejaus ansamblis, lapkričio 16 d. koncertavo Atsimainymo bažnyčioje, Maspeth, NY. Koncertas buvo aukšto lygio, bet dėl labai nepalankaus oro, atsilankė tik apie 100 žmonių. Koncertą rengė LB NY Queens Brooklyn apylinkės valdyba. Po koncerto vyko vaišės parapijos salėje.

Lietuvos prezidento V. Adamkaus internetinis tinklalapis randamas šiuo adresu: www.adamkus.lt Jame galime susipažinti su prezidento veikla, jo pažįdomis į įvairius Lietuvos ir užsienio politikos klausimus.

SVEIKINIMAI ŠVENČIŲ PROGA

Marina ir Zigmas Raulinaičiai, Manahawkin, NJ, sveikina draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki geros sveikatos ir laimės Naujuose 2003-čiuose Metuose.

Irena ir Aleksandras Vakseliai, So. Pasadena, FL, nuoširdžiai sveikina savo draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga, o Naujuose 2003 Metuose linki geros sveikatos ir sėkmės. Praneša, kad pakeitė adresą, bet telefono numeris liko tas pat.

Marytė (Antanaitis) Shalins Woodhaven, NY, sveikina draugus ir pažįstamus bei visus geros valios lietuvius šv. Kalėdų proga. Tegul Betliejaus Kūdikėlis laimina visus ir suteikia gausių Dievo malonių. Naujuose 2003-čiuose Metuose linki visiems geros sveikatos, daug džiaugsmo ir sėkmės.

PRANCIŠKONAI PARDUODA NUOSAVYBĘ

Lietuvos šv. Kazimiero pranciškonų Provincija parduoda savo nuosavybę Brooklyne, visą "Kultūros Židinio" kompleksą. Perka – Brooklyn Arkivyskupija. Šioje vietoje bus apgyvendintos šv. Karmelio Kalno seserys, karmelitės.

Pardavę šį vienuolyną, lietuviai pranciškonai nepalieka New Yorko; jie kuriasi naujoje vietovėje, kur gyvens, melsis ir tęs "Darbininko" leidybą.

Praeityje daug kartų buvo kalbama apie pranciškonų geranorišką iniciatyvą įkurti fondą New Yorko lietuviškai veiklai paremti.

Apgailestaujama, kad numatytas fondas dėl Kultūros Židinio Korp. ir L. Atletų klubo iškeltų bylų yra gerokai sumažėjęs, nes visas su teismu surištas išlaidas pranciškonai išmoka iš fondui numatytų pinigų.

Minėtas fondas bus įsteigtas pasibaigus bylai, kurią pranciškonams iškėlė L. Atletų klubas.

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJĖ KOMISIJA.

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

MIRUSIEJI

PRANAS GVILDYS, gyv. Staten Island, NY, sulaukęs 73 m. amžiaus, po sunkios ir ilgos ligos mirė savo namuose š. m. lapkričio 13 d. Velionis buvo imigravęs į Kanadą, Toronto universitete įsigijo mechanikos inžinieriaus laispnį ir verslo administracijos magistro laispnį. Vėliau persikėlė į Ameriką. Nors duoną pelnė kaip inžinierius, bet jo širdis buvo atiduota sportui.

Keletą metų, dar gyvendamas Kanadoje, buvo Kanados stalo teniso meisteriu.

Atsisveikinimas įvyko lapkričio 15 d. Walsh ir Casese laidojimo koplyčioje, Richmond Hill, NY. Laidotuvių maldas pravedė kun. Vytautas Volertas, pakviesdamas vysk. P. A. Baltakį, OFM, pabaigos maldoms ir palaiminimui. Sekė atsisveikinimas. Kalbėjo: vysk. P. A. Baltakis, OFM, gen. kons. dr. R. Morkvėnas, Juozas Milukas L. Atletų kl. vardu, Alg. Vedeckas Tautos Fondo vardu. Buvo perskaitytas LB KV pirm. A. Gečio laiškas. Lapkričio 16 d., po gedulingų mišių Atsimainymo par. bažnyčioje, kūnas buvo sudegintas, pelenai bus pervežti į Lietuvą ir ten palaidoti. Nuliūdime liko žmona Ina, dukterys: Danutė su šeima, Rama, Rita; sūnus Paulius su šeima ir kiti artimieji.

BRONĖ RIMIENĖ, paskutiniu metu gyvenusi Matulaičio Slaugos namuose, Putnam, CT, o anksčiau Ridgewood, NY, mirė lapkričio 20 d., sulaukusi 95 m. amžiaus. Atsisveikinimas vyko Putname, kūnas sudegintas, palaikai bus palaidoti Cypress Hills kapinėse šalia jos vyro. Jos sūnus Algirdas Rimas mirė šiais metais spalio 19 d.

A. a. Algirdo Rimo šeimai pagėdaujant, Tautos Fonde steigiamas Algio Rimo Švietimo Fondas. Aukus prašo siųsti: Lithuanian National Foundation, Inc. Algio Rimo Fondas, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Už dr. Jadvygos Urbanavičiūtės vėlę mirties metinių proga mišios Pranciškonų koplyčioje Brooklyne bus aukojamos gruodžio 13 d. Mišias užprašė Marina ir Zigmas Raulinaičiai, Manahawkin, NJ.

Lapkričio 24 d. Pranciškonų vienuolyne latvių katalikų bendruomenė turėjo savo metines mišias ir priešpiečius. Dalyvavo 35 asmenys; nemažai jaunimo. Mišias aukėjo latvių vyskupas J. Justs.

Vyskupo Pauliaus A. Baltakio biuleteniai: *Vyskupo informacija* (lietuviškai) ir *Bishop's Brief* (angliškai) – Kalėdų numeriai jau siuntinėjami. Čia telpa: *Nebijokite Dievo paslapties* (vedamasis); skyreliai: *Užsienio lietuvių kunigų sukaktys* (tarp kitų, minima, kad prel. Juozas Prunskis sulaukė 70 metų kunigystės sukakties, o vysk. P. A. Baltakis, OFM, – 50 metų kunigystės sukakties); *Vatikane ir pasaulyje*; *Žinios iš Lietuvos*; *Įvairūs jubiliejai*, *Mūsų šeimoje* ir kt. Paskutiniame puslapyje pateikiamas sąrašas išeivijoje mirusių dvasiškių. Sąrašas, deja, ilgas: net šešiolika pavardžių.

Biuletenis siuntinėjamas Vyskupo Fondo rėmėjams, organizacijoms, spaudai ir visiems dvasiškiams (lietuvių kilmės kunigams ir seselėms), gyvenantiems užsienyje.

Šis "Darbininko" Nr. 10 išsiunčiamas gruodžio 9 d. Sekantis 2003m. Nr. 1 (11) numatytas išsiųsti sausio 9 d.

A.†A.

FILOMENAI LIUBERSKIENEI

Amžinybėn iškeliavus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos dukroms ir žentams: **ANDŽELEI ir PETRUI PETRAIČIAMS, DONATAI ir ALFONSUI SAMUŠIAMS** ir visiems šeimos nariams bei artimiesiems.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

Gyvenimo upė nuplukdė tave, Pranai, Anapus ir nuėjai pas Viešpatį, palikęs žemėje savo rūpesčius ir giliai liūdinčią šeimą, gimines bei gausų būrį draugų. Iškeliavai su krintančiais medžio lapais...

A.†A.

PRANUI GVILDŽIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo žmonai **INAI**, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos direktorei, sūnui **PAULIUI** su šeima, dukrai **DANAI** su šeima, dukroms **RAMAI** ir **RITAI**, ir visai plačiai **GVILDŽIŲ** giminei. Ilsėkis Viešpaties ramybėje!

*Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM,
Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos pirmininkas,
Direktorių Taryba ir raštinės tarnautojos*

Knygos - geriausia dovana

"Darbininko" administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2002-uosius metus. Knygos yra išparduodamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavimu, jei ne dabar, tai ateityje.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Anglų-lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista

5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Nupiginta kaina - 15 dol. su persiuntimu.

Knygos gaunamos rašant:
Darbininkas-Administr.
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
arba skambinant administracijai
tel.: 718-827-1351.

Laukiame Jūsų,
mieli skaitytojai, nuomonių,
patarimų ir pasiūlymų
"Darbininkui":
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail:
darbininkas@hotmail.com

**KUN. DR. A. PASKAUS
KNYGA**

Šiais metais pasirodė nauja kun. Dr. Antano Paškaus knyga:

"Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save"

Tarp kitų dalykų knygoje analizuojama asmens savivertė, jos iškraipos bei psichologiniai jų ištaisymo būdai. Knyga turi 294 psl. Kaina 8 dol., įskaitant persiuntimą.

Knyga gaunama: "Darbininko" administracijoje:

341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, tel. (718) 827-1351.

SKELBIMAI

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės *Vila Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT 06277.*

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207-1999

RETURN SERVICE REQUESTED

Non-Profit Org.

U. S. Postage

PAID

BROOKLYN, N.Y.

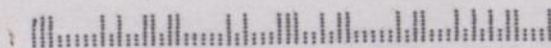
Permit NO 5417

D1828

EXP. 12/31/02

MR. ANTANAS KULBIS
75 ALBERT ST
BROCKTON, MA

02302

LR I = 5.5 - 18.50